

PREVENTIOS ÅRSMELDING

2025

Sammendrag

Beretning for aktiviteter og tiltak i 2025

Preventio
post@preventio.no

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse

1. Forord – Preventio i 2025	2
2. Organisasjon og drift	3
3. Medlemsarbeid, paraplyrolle og samarbeid	5
4. Politisk påvirkningsarbeid	7
5. Internasjonalt arbeid	9
6. Utadvendt virksomhet og møteplasser	12
7. Prosjekt: Menn som stemmer 2025	14
8. Kommunikasjon og kunnskapsbygging	15
9. Politiske gjennomslag, resultater og utfordringer ...	17
10. Regnskap og ressursbruk	18
11. Avslutning – veien videre	20

1. Forord – Preventio i 2025

2025 ble et år der Preventio styrket sin rolle som paraplyorganisasjon, samfunnsaktør og faglig premissleverandør på rusfeltet. Organisasjonen gikk inn i året med tydeligere struktur, sterkere erfaring og større gjennomføringskraft, og opplevde økt interesse, tettere samarbeid og større inkludering i relevante faglige og politiske prosesser.

Flere av årets sentrale tiltak sprang ut av medlemsorganisasjonenes initiativ, erfaringer og behov. Arbeidet med Menn som stemmer 2025, fagseminarene om seksuelle overgrep og rusmidler etter innspill fra Landsforeningen mot seksuelle overgrep (LMSO), samarbeidet med PION og medlemsmøtene om sentrale politiske prosesser viser hvordan paraplyrollen i 2025 ble mer konkret, medlemsforankret og kapasitetsbyggende.

Året var også preget av styrket samarbeid med offentlige fagmiljøer og eksterne aktører. Relasjonene til blant annet KORUS Oslo og Pro Senteret ble tettere og mer synlige, og Preventio ble i økende grad oppfattet som en relevant brobygger mellom medlemsorganisasjoner, sivilsamfunn, praksisfelt og offentlige kompetansemiljøer. Dette har styrket organisasjonens faglige legitimitet og brobyggerrolle.

Gjennom politisk påvirkningsarbeid, internasjonal deltakelse, medlemsarbeid, fagseminarer, kommunikasjon og prosjektutvikling løftet Preventio spørsmål om rettssikkerhet, skadereduksjon, stigma, lavterskeltilbud, behandling, forebygging, sosial ulikhet, demokrati og menneskerettigheter. Deltakelsen på FNs narkotikakommisjon i Wien, studiereisen til Bogotá i Colombia og prosjektet Menn som stemmer 2025 viste samtidig hvordan rusfeltets kjerneutfordringer henger sammen med internasjonale utviklingstrekk, demokratisk deltakelse, utenforskap og opplevelsen av innflytelse over eget liv.

Til tross for krevende økonomiske rammevilkår har Preventio hatt høy aktivitet gjennom året. Helsemyndighetenes driftsvedtak for 2025 medførte behov for justeringer i planlagte aktiviteter og drift, men organisasjonen har likevel gjennomført et omfattende arbeid og videreutviklet medlemsarbeid, samarbeid, politisk påvirkning og faglig aktivitet.

Ved utgangen av 2025 står Preventio sterkere enn ved inngangen til året. Organisasjonen har styrket sin posisjon, utvidet sine nettverk og tydeliggjort sin rolle som en faglig forankret paraplyorganisasjon. Dette gir et godt grunnlag for arbeidet videre: å samle, støtte og representere medlemsorganisasjonene, og bidra til et rusfelt som møter mennesker med kunnskap, verdighet og respekt.

Preventio

2. Organisasjon og drift

2025 var et år der Preventio bygget videre på strukturene som ble etablert og videreutviklet i 2024. Organisasjonen gikk inn i året med tydeligere rutiner, mer erfaring og større organisatorisk trygghet, noe som ga bedre forutsetninger for høy aktivitet, medlemsarbeid og videreutvikling av paraplyrollen.

Administrasjonen har gjennom året hatt ansvar for daglig drift, politisk påvirkningsarbeid, medlemsoppfølging, arrangementer, kommunikasjon, søknads- og rapporteringsarbeid, økonomisk oppfølging og koordinering av samarbeid med medlemsorganisasjoner og eksterne aktører. Arbeidet har vært preget av høyt aktivitetsnivå og tydelige prioriteringer innenfor begrensede administrative ressurser.

Landsmøtet 2025

Preventio gjennomførte ordinært landsmøte 1. juni 2025. Landsmøtet behandlet faste saker, herunder årsberetning, regnskap, valg av styre og valgkomité. Landsmøtet ble også fulgt opp med publisering om nytt styre, nye medlemmer, ny politikk og resolusjon fra landsmøtet.

Følgende ble valgt til styre og valgkomité i 2025:

Styret

Kenneth Arctander, styreleder, valgt til 2026, RIO

Tor Bernhard Slaathaug, nestleder, valgt til 2026, Stiftelsen Rettferd

Emil Engebretsen, styremedlem, valgt til 2026, Normal Norge

Ina Roll Spinnangr, styremedlem, ny, valgt til 2026, FTR

Ingrid Gøransson, styremedlem, ny, valgt til 2026, Tryggere Ungdom

Anne-Karin Kolstad, styremedlem, ny, valgt til 2027, HivNorge

Line Rødseth, styremedlem, valgt til 2026, LMSO

Bjarte Lerø, 1. varamedlem, valgt til 2026, Psynapse

Valgkomiteen

Bård Dyrdal, LEAP

Joakim Bangsund, MARBORG

Aiman Shaqura, ekstern representant, valgt av styret i henhold til vedtektene

Styrearbeid og strategi

Preventio

Styret har i 2025 hatt en sentral rolle i å følge opp organisasjonens strategiske utvikling, økonomi, politiske prioriteringer og organisatoriske arbeid. Det ble gjennomført tre fysiske samlinger, ett digitalt møte og ett kurs om styrearbeid og rolleforståelse.

Styret har bestått av både tidligere styremedlemmer og nye medlemmer valgt på landsmøtet. Sammensetningen har bidratt til både kontinuitet og fornyelse i styrets arbeid.

4 Fra høsten prioriterte styret å nedsette et arbeidsutvalg for strategiarbeid. Arbeidsutvalget fikk i oppgave å innhente grunnlag fra medlemsorganisasjonene og forberede behandling av strategidokument til landsmøtet i 2026. Preventio har ikke tidligere hatt en vedtatt strategi, og arbeidet er derfor viktig for organisasjonens videre utvikling og for et mer målrettet arbeid for medlemsorganisasjonene.

Styret nedsatte følgende arbeidsgruppe for strategiarbeidet:

Line Rødseth, LMSO

Emil Engebretsen, Normal Norge

Ingrid Gøransson, Tryggere Ungdom

Fredrik Nilsson, RIO

Olve Wold, Psynapse

Farid Shariati, Preventio

Medlemsutvikling

Ved inngangen til 2025 hadde Preventio 17 medlemsorganisasjoner. Ved utgangen av året hadde Preventio 19 medlemsorganisasjoner. I løpet av året ble Pedhjem og Fattiges ressurser og interesser (FRIN) tatt opp som medlemmer.

Medlemsutviklingen må ses i sammenheng med økt aktivitet, synlighet og interesse for organisasjonen. Flere av årets sentrale tiltak sprang ut av medlemsorganisasjonenes initiativ og behov, noe som viser at medlemmene er aktive bidragsytere i utviklingen av Preventios faglige, politiske og samfunnsrettede arbeid.

Preventio som praksis- og læringsarena

I 2025 videreutviklet Preventio sin rolle som praksis- og læringsarena. Fra januar til mai hadde organisasjonen praksisstudent i sosialt arbeid fra VID vitenskapelige høgskole. Praksisperioden ga studenten innsikt i sivilsamfunnsarbeid, politisk påvirkning, organisasjonsutvikling, rusfeltet og rollen til en paraplyorganisasjon.

Fra høsten ble Preventio også kvalifisert som arbeidspraksissted, og organisasjonen hadde en person i arbeidspraksis og opplæring fra desember og tre måneder fremover. Dette viser at Preventio i økende grad fungerer som arena for kompetanseutvikling, rekruttering og praktisk læring.

Økonomistyring og internkontroll

Preventio har i 2025 videreført arbeidet med økonomistyring, internkontroll og ansvarlig ressursbruk. Med høyt aktivitetsnivå og begrensede ressurser har løpende oversikt over økonomi, prosjektmidler, driftskostnader og prioriteringer vært viktig for tillit, gjennomføringsevne og videre utvikling. Gjennomførte internkontroller viser ingen avvik.

Selve regnskapet omtales nærmere i kapittelet om regnskap og ressursbruk.

3. Medlemsarbeid, paraplyrolle og samarbeid

Preventios rolle som paraplyorganisasjon handler om å legge til rette for samarbeid, styrke medlemsorganisasjonenes muligheter for deltakelse, løfte deres erfaringer inn i politiske og faglige prosesser, og bidra til at sivilsamfunnets stemmer får større gjennomslag. I 2025 ble denne rollen tydeligere gjennom medlemsmøter, felles prosjekter, fagseminarer, høringsarbeid og samarbeid med offentlige fagmiljøer og eksterne aktører.

Et viktig kjennetegn ved året var at flere av Preventios mest sentrale tiltak sprang ut av medlemsorganisasjonenes initiativ, innspill og behov. Dette viser at Preventio i økende grad fungerer som en struktur for samarbeid, fagutvikling og felles påvirkning.

Medlemsmøter og politisk forankring

Gjennom året gjennomførte Preventio flere medlemsmøter knyttet til sentrale politiske og faglige prosesser. Dette inkluderte møter om FNs narkotikakommisjon, Forebyggings- og behandlingsreformen, endringer i lov og forskrift om brukerrum og straffeutvalgets rapport. Møtene ga medlemsorganisasjonene mulighet til å få informasjon, gi innspill, drøfte politiske posisjoner og bidra til Preventios videre arbeid.

Medlemsmøtene har vært viktige for å sikre at Preventios politiske påvirkningsarbeid er forankret i medlemsorganisasjonenes erfaringer og vurderinger. De har også bidratt til å gjøre komplekse politiske prosesser mer tilgjengelige, slik at flere organisasjoner kan delta i høringer, dialogmøter og offentlig debatt med et bedre kunnskapsgrunnlag.

Medlemsinitierte prosjekter og faglig samarbeid

Et tydelig eksempel på medlemsinitiert samarbeid i 2025 var **Menn som stemmer 2025**, som ble gjennomført i samarbeid med Stiftelsen Rettferd og RIO. Prosjektet tok utgangspunkt i spørsmål om demokratisk deltakelse, utenforskap, tillit og opplevelsen av å kunne påvirke egen livssituasjon. Prosjektet omtales nærmere i eget kapittel, men er også viktig som eksempel på hvordan Preventio kan bidra til å utvikle og gjennomføre større prosjekter på initiativ fra medlemsorganisasjoner.

6

Et annet sentralt eksempel var samarbeidet med Landsforeningen mot seksuelle overgrep (LMSO). Etter innspill fra LMSO gjennomførte Preventio to fagseminarer om koblinger mellom seksuelle overgrep og rusmidler, med særlig vekt på behandling, kompetanse, overlevelsesstrategier, mestring og risiko. Arbeidet viste hvordan erfaringer fra medlemsorganisasjoner kan løftes inn i en bredere faglig sammenheng og bidra til kunnskapsutvikling på tvers av rusfeltet, voldsfeltet, psykisk helse og behandling.

Preventio samarbeidet også med PION i forbindelse med Rusreformdagen og internasjonale sexarbeiderdagen. Samarbeidet synliggjorde hvordan paraplyorganisasjonen kan bidra til at flere perspektiver får plass der rusfeltet berører tilgrensende samfunns- og velferdsområder.

Samarbeid med offentlige fagmiljøer og eksterne aktører

I 2025 videreutviklet Preventio samarbeidet med offentlige fagmiljøer, praksisfeltet og eksterne sivilsamfunnsaktører. Samarbeidsavtalene og relasjonene med blant annet KORUS Oslo og Pro Senteret representerer en særlig positiv utvikling. For hvert år har relasjonene blitt tettere og mer synlige, og i 2025 ble samarbeidet ytterligere konkretisert gjennom faglige aktiviteter, dialog og felles arbeid med problemstillinger som berører rusfeltet og tilgrensende fagfelt.

Samarbeidet styrker Preventios rolle som brobygger. Organisasjonen kan både løfte medlemsorganisasjonenes erfaringer inn i faglige rom, og bidra til at kunnskap fra offentlige kompetansemiljøer blir mer tilgjengelig for sivilsamfunnet. Dette er særlig viktig på rusfeltet, hvor utfordringene ofte går på tvers av sektorer, tjenester og fagtradisjoner.

Arbeidet med seksuelle overgrep og rusmidler illustrerte dette tydelig. Seminarene viste hvordan rusmidler kan inngå i komplekse livssituasjoner, både som risiko, mestring, overlevelsesstrategi og reaksjon på traumer. De løftet også behovet for at behandlingstjenester, lavterskeltilbud og hjelpeapparat utvikler bedre kompetanse om hvordan seksuelle overgrep, psykisk helse, rus og sosial marginalisering kan virke sammen.

Oppsummering

Preventio

Medlemsarbeidet og samarbeidet med eksterne aktører i 2025 viser en paraplyorganisasjon i utvikling. Preventio har hatt mer aktiv medlemsinvolvering, tydeligere medlemsinitierte prosjekter og sterkere samarbeid på tvers av organisasjoner, fagmiljøer og praksisfelt. Dette gjør medlemsarbeidet til en av de viktigste bærebjelkene i Preventios videre utvikling.

7

4. Politisk påvirkningsarbeid

2025 var et aktivt år for Preventios politiske påvirkningsarbeid. Organisasjonen deltok i høringer, dialogmøter, innspillsprosesser og politiske samtaler, og arbeidet bredt på tvers av helse-, sosial- og justispolitiske spørsmål. Arbeidet tok utgangspunkt i Preventios formål, medlemsorganisasjonenes erfaringer og behovet for mer kunnskapsbaserte, inkluderende og ikke-stigmatiserende løsninger.

Gjennom året løftet Preventio særlig spørsmål om rettssikkerhet, skadereduksjon, lavterskeltilbud, forebygging, behandling, stigma, sosial ulikhet, brukermedvirkning og sivilsamfunnets rammevilkår. Dette viste samtidig at rusfeltet ikke kan avgrenses til ett politikkområde, men berører helsepolitikk, sosialpolitikk, justispolitikk, kommunale tjenester, levekår og menneskerettigheter.

Høringer, innspill og politiske prosesser

Høringsarbeid var en sentral del av Preventios politiske arbeid i 2025. Gjennom skriftlige høringssvar, muntlige høringer og dialogmøter fremmet organisasjonen medlemsorganisasjonenes perspektiver i flere viktige beslutningsprosesser. Arbeidet omfattet både saker som direkte gjaldt ruspolitikk, og saker der rusfeltets målgrupper berøres gjennom bredere helse-, sosial- og justispolitiske tiltak.

Preventio la særlig vekt på å synliggjøre hvordan politiske forslag virker i praksis for mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende, lavterskeltilbud, bruker- og pårørendeorganisasjoner og sivilsamfunnsaktører på feltet. Flere av prosessene krevde tett medlemsforankring, og Preventio arbeidet derfor med å gjøre komplekse politiske saker mer tilgjengelige for medlemsorganisasjonene gjennom møter, innspillsrunder og løpende dialog.

Forebygging, behandling og lavterskeltilbud

Arbeidet med Forebyggings- og behandlingsreformen var en viktig del av Preventios påvirkningsarbeid i 2025. Reformen berører grunnleggende spørsmål om hvordan samfunnet skal forebygge rusrelaterte utfordringer, sikre behandling og oppfølging,

styrke lavterskeltilbud og møte mennesker som bruker rusmidler uten stigma eller straffende kontrolltiltak.

For Preventio har det vært viktig å løfte at forebygging ikke kan reduseres til kontroll, reaksjoner eller individuell ansvarliggjøring. Forebygging må forstås i sammenheng med levekår, utenforskap, sosial ulikhet, tilgang til helsehjelp, trygge oppvekstvilkår og tillit til tjenestene. Dette perspektivet preget også Preventios arbeid med brukerrøm, skadereduksjon, lavterskeltilbud og rusforebyggende arbeid blant barn og unge.

8

Rettsikkerhet, straff og justispolitiske spørsmål

Preventio arbeidet i 2025 med flere saker som berørte rettsikkerhet, straff og forholdet mellom helse- og justispolitikk. Dette gjaldt blant annet forslag om endringer knyttet til mindre mengder narkotika til egen bruk, forslag om generell bevæpning av norsk politi og høringsinnspill om samtykkelovgivning.

I disse prosessene var Preventio særlig opptatt av at mennesker som bruker rusmidler, mennesker i sårbare livssituasjoner og marginaliserte grupper ikke skal møtes med tiltak som forsterker stigma, utrygghet eller sosial ekskludering. Organisasjonen løftet behovet for rettsikkerhet, forholdsmessighet, kunnskapsbaserte virkemidler og større vekt på helse- og sosialfaglige løsninger.

Statsbudsjettet og sivilsamfunnets rammevilkår

Statsbudsjettet for 2026 var en sentral påvirkningsarena for Preventio i 2025. Organisasjonen deltok i arbeidet overfor flere stortingskomiteer og løftet både konkrete behov på rusfeltet og mer strukturelle spørsmål om sivilsamfunnets rammevilkår.

I statsbudsjettarbeidet vektla Preventio behovet for forutsigbare tilskuddsordninger, styrking av lavterskeltilbud, bedre rammer for skadereduksjon, økt oppmerksomhet om sosial ulikhet og reelle muligheter for organisasjoner på feltet til å drive langsiktig arbeid.

En viktig utvikling i 2025 var at Preventio for første gang kunne søke om treårig tilskudd. Dette må ses i sammenheng med arbeidet for økt forutsigbarhet i tilskuddsordningene og bedre rammer for paraplyorganisasjoner.

Stigma, språk og samfunnets møte med mennesker

Arbeidet mot stigma var også sentralt i 2025. Preventio deltok blant annet i prosesser knyttet til plan mot stigmatisering og stigmatiserende språk. For Preventio er stigma ikke bare et spørsmål om ordvalg, men om makt, tilgang til tjenester, tillit, rettsikkerhet og samfunnsdeltakelse.

Stigmatiserende beskrivelser av mennesker som bruker rusmidler, mennesker med rusavhengighet eller mennesker i marginaliserte livssituasjoner kan bidra til dårligere

hjelp, lavere tillit og svakere rettssikkerhet. Derfor har Preventio arbeidet for at offentlige tiltak, reformer og kommunikasjon i større grad må bygge på verdighet, presisjon og ikke-moraliserende forståelser.

Dialog og tidlig involvering

I tillegg til formelle høringer deltok Preventio i dialogmøter, politiske møter og faglige prosesser gjennom året. Dette inkluderte dialog med departementer, direktorater, stortingspolitikere, fagmiljøer og andre sivilsamfunnsaktører.

Slik dialog gir mulighet til å påvirke tidligere i politikktviklingen, før forslag er ferdig utformet og posisjoner er låst. I 2025 bidro dette til å styrke Preventios kontaktflater mot myndigheter, politiske partier og fagmiljøer.

Omfang

Samlet avga Preventio ni skriftlige hørings svar og innspill, og deltok i åtte muntlige høringer og innspillsprosesser i 2025. I tillegg deltok Preventio i flere dialogmøter, politiske møter og referansegrupper med departementer, direktorater, stortingspolitikere og fagmiljøer.

Påvirkningsarbeidet omfattet blant annet Forebyggings- og behandlingsreformen, statsbudsjettet for 2026, endringer i narkotikalovgivningen, brukerrom, generell bevæpning av politiet, samtykkelovgivning, plan mot stigmatisering, handlingsplan for selvmord og nasjonalt program for rusforebyggende arbeid blant barn og unge.

5. Internasjonalt arbeid

2025 var et år der Preventio styrket sitt internasjonale arbeid og sin deltakelse i globale narkotikapolitiske og skadereduksjonsfaglige arenaer. Arbeidet har bidratt til ny kunnskap, nye relasjoner og et bredere grunnlag for norsk ruspolitisk debatt. Mange av spørsmålene som preger rusfeltet i Norge, blant annet skadereduksjon, avkriminalisering, regulering, stigma, menneskerettigheter og sivilsamfunnets rolle, er del av større internasjonale diskusjoner.

FNs narkotikakommisjon i Wien

I mars deltok Preventio på FNs narkotikakommisjon, Commission on Narcotic Drugs, i Wien. Deltakelsen bygget videre på dialog med norske myndigheter og sivilsamfunnsaktører i forkant av møtet. I januar deltok Preventio i dialogmøte med Helse- og omsorgsdepartementet og Utenriksdepartementet om CND. I forkant av avreise ble det også gjennomført medlemsmøte og åpent informasjonsmøte for sivil samfunn, hvor blant annet styreleder Kenneth Arctander og fagdirektør i Helse- og

Preventio

omsorgsdepartementet, Torbjørn Brekke, deltok med faglige innlegg og svarte på spørsmål fra deltakerne.

CND er en sentral internasjonal arena for narkotikapolitikk. For sivilsamfunnsaktører kan arenaen være krevende å orientere seg i, både fordi prosessene er tekniske og fordi beslutningsrommet ofte oppleves som fjernt fra erfaringene til mennesker som berøres av politikken. Preventio la derfor vekt på å gjøre CND mer tilgjengelig for medlemsorganisasjoner og andre norske sivilsamfunnsaktører gjennom informasjon, koordinering og formidling.

10

Under CND deltok Preventio som observatør i den norske delegasjonen. Deltakelsen ga innsikt i internasjonale narkotikapolitiske forhandlinger, posisjoneringer og spenninger mellom ulike politiske tradisjoner. Preventio bidro også til å samle norske sivilsamfunnsaktører fysisk til stede i Wien, blant annet gjennom mottakelse for norske organisasjoner ved den norske ambassaden.

CND fungerer også som en internasjonal møteplass for rusfeltet. I 2025 var arenaen særlig nyttig for etablering av kontakt med relevante aktører i Colombia, noe som senere bidro til et godt faglig utbytte av studiereisen til Bogotá.

Studiereise til Bogotá, Colombia

I april gjennomførte Preventio en studiereise til Bogotá i Colombia. Reisen hadde som mål å styrke faglig kompetanse, internasjonal erfaringsutveksling og folk-til-folk-samarbeid, samt å gi bedre innsikt i hvordan sivilt samfunn organiserer seg i møte med skadereduksjon, avkriminalisering, regulering, nettverksbygging og community-basert arbeid.

Colombia ble valgt som reisemål fordi landet i flere tiår har vært et av de tydeligste symbolene på de menneskelige, sosiale og politiske konsekvensene av den globale krigen mot narkotika. Samtidig har Colombia de senere årene blitt en viktig arena for nye narkotikapolitiske perspektiver, der spørsmål om regulering, avkriminalisering, skadereduksjon, fredsbygging, fattigdomsbekjempelse og sivilsamfunnets rolle står sentralt.

Det faglige innholdet i reisen bestod både av deltakelse på Harm Reduction International-konferansen i Bogotá og planlagte hospiteringer hos sentrale sivilsamfunnsaktører. Preventio besøkte blant annet brukerrommet Cambie, Échele Cabeza cuando se dé en la cabeza og Corporación Acción Técnica Social, ATS. I tillegg ble det gjennomført møter med samarbeidspartnere i et bredere grasrotnettverk.

Besøkene ga innsikt i hvordan sivilsamfunnsaktører i Colombia arbeider under andre og ofte trangere rammebetingelser enn i Norge. De viste hvordan skadereduksjon kan

Preventio

kombineres med rusmiddeltesting, risikoreduserende informasjon, festivalintervensjoner, psykososial oppfølging, brukerrorom, avstigmatiserende kommunikasjon og politisk påvirkning. Møtene ga også innsikt i hvordan regulert omsetning av cannabis kan inngå i bredere strategier for å redusere ulovlig virksomhet, svekke organisert kriminalitet, bekjempe fattigdom og skape mer bærekraftige inntektskilder for bønder og urfolk.

11

Harm Reduction International-konferansen

Deltakelsen på Harm Reduction International-konferansen i Bogotá ga Preventio tilgang til en av de viktigste internasjonale arenaene for skadereduksjon, sivilsamfunnsorganisering og narkotikapolitisk reform. Konferansen samlet aktører fra ulike deler av verden og ga innsikt i hvordan skadereduksjon utvikles i møte med ulike politiske, juridiske og sosiale kontekster.

For Preventio var konferansen viktig både som faglig arena og som nettverksarena. Organisasjonen etablerte kontakt med sentrale aktører fra flere land, blant annet Canada og andre land med relevante erfaringer fra regulering, skadereduksjon og avkriminalisering.

Preventio ble også lagt merke til under konferansen og ble invitert til å holde et kort ad-hoc-innlegg om sivilsamfunnets strategier i møte med offentlige og ikke-offentlige aktører som bidrar til svartmaling, desinformasjon og svekket tillit til representative organisasjoner og bevegelser. Innlegget tok utgangspunkt i erfaringer fra norsk sivilsamfunnsarbeid og løftet betydningen av representativ organisering, faglig etterrettelighet og tydelig verdiforankring i møte med polariserende eller stigmatiserende narrativer.

Innlegget førte til videre kontaktetablering og bidro til å synliggjøre Preventio i det internasjonale skadereduksjonsmiljøet. Preventios deltakelse ble også synliggjort av Harm Reduction International i etterkant av konferansen, blant annet gjennom billedmateriale fra konferansen.

Effekter og overføringsverdi

Det internasjonale arbeidet i 2025 ga Preventio ny kunnskap, nye samarbeidspartnere og større faglig tyngde i det nasjonale påvirkningsarbeidet. Deltakelsen på CND, studiereisen til Colombia og HRI-konferansen ga innsikt i internasjonale narkotikapolitiske prosesser, skadereduksjon, brukerrorom, rusmiddeltesting, regulering og sivilsamfunnsbasert reformarbeid.

Erfaringene fra Colombia bidro også til utviklingen av Preventios resolusjon om ruspolitikk som samfunnsstrategi. Særlig ga reisen bedre grunnlag for å forstå hvordan

regulering, skadereduksjon, fattigdomsbekjempelse, forebygging av utenforskap og sosial rettferdighet kan ses i sammenheng.

Samlet viser det internasjonale arbeidet at Preventio i 2025 styrket sin rolle som norsk sivilsamfunnsaktør i globale ruspolitiske og skadereduksjonsfaglige nettverk.

6. Utadvendt virksomhet og møteplasser

I 2025 gjennomførte og deltok Preventio i en rekke utadvendte aktiviteter, arrangementer, fagseminarer og møteplasser. Aktivitetene viser hvordan Preventio arbeider som paraplyorganisasjon: ved å skape arenaer for kunnskapsdeling, politisk diskusjon, medlemsinvolvering, fagutvikling og offentlig synlighet.

Som landsdekkende paraplyorganisasjon har Preventio lagt vekt på at utadvendt virksomhet skal bidra til mer enn enkeltstående arrangementer. Den skal styrke relasjoner, løfte medlemsorganisasjonenes perspektiver, gjøre faglige og politiske problemstillinger mer tilgjengelige, og bidra til at flere stemmer får plass i samtaler om rusfeltet og tilgrensende fagpolitiske felt.

2. juni: Rusreformdagen og internasjonale sexarbeiderdagen

Rusreformdagen ble markert 2. juni 2025. Dagen har blitt markert siden 2021, i opptakten til Stortingets behandling av forslaget om avkriminalisering av bruk og besittelse av illegale rusmidler til egen bruk. Siden den gang har Rusreformdagen blitt en årlig markering i regi av Preventio og medlemsorganisasjonene, og en viktig møteplass for store deler av rusfeltet.

Et sentralt tema for Rusreformdagen i 2025 var det varslede rusforliket. Flere talere omtalte forliket som et nødvendig skritt i riktig retning, men samtidig som et utilstrekkelig steg sett opp mot behovet for en mer helhetlig reform. Markeringen viste dermed både at det har skjedd bevegelse i ruspolitikken, og at det fortsatt gjenstår et betydelig arbeid for en politikk som er kunnskapsbasert, avstigmatiserende, inkluderende og i tråd med menneskerettighetene.

Samme dato markeres også den internasjonale sexarbeiderdagen. I 2025 støttet Preventio medlemsorganisasjonen PION, som hadde det faglige ansvaret for en større heldags- og kveldsmarkering i Jakob kirke. Programmet bestod av faglige og politiske bidrag, kulturinnslag og sosiale møteplasser. For Preventio var støtten til markeringen et uttrykk for medlemsstøtte og for organisasjonens rolle i skjæringspunktet mellom rusfeltet og tilgrensende samfunns- og velferdsområder.

Arendalsuka

Preventio

Arendalsuka er en viktig nasjonal samling for mange av Preventios medlemsorganisasjoner. Preventio deltok under Arendalsuka i august og la til rette for at medlemsorganisasjoner kunne delta på egne premisser, uten at deltakelsen skulle være unødig ressurskrevende. Medlemmer fikk blant annet mulighet til gratis overnatting, standdeltakelse og deltakelse på arrangementer i regi av Preventio og medlemsorganisasjonene.

13

Preventio gjennomførte flere tiltak under Arendalsuka i 2025. Debatten **Kan ruspolitikken brukes som samfunnsverktøy?** var et av hovedtiltakene. Debatten tematiserte Preventios vedtatte resolusjon fra landsmøtet og satte ruspolitikk inn i en bredere samfunnsmessig ramme, med vekt på levekår, tillit, sosial mobilitet, marginalisering og fellesskap.

Arendalsuka var også en viktig arena for nettverksbygging og inngikk i flere av Preventios øvrige satsinger i 2025, blant annet Menn som stemmer 2025 og kommunikasjonsarbeid med podkast, video og innholdsproduksjon.

Fagseminarer om seksuelle overgrep og rusmidler

Et av årets viktigste faglige løft var gjennomføringen av to fagseminarer om koblinger mellom seksuelle overgrep og rusmidler. Seminarene ble utviklet etter innspill fra medlemsorganisasjonen Landsforeningen mot seksuelle overgrep (LMSO), og tok opp temaer som behandling, kompetanse, overlevelsesstrategier, mestring og risiko.

Det første seminaret, **Rus og seksuelle overgrep – mellom risiko og mestring**, ble gjennomført 24. oktober. Det andre seminaret, **Seksuelle overgrep og rusbehandling – mot et mer helhetlig behandlingsapparat**, ble gjennomført 13. november. Seminarene bidro til å sette søkelys på sammenhenger som ofte faller mellom etablerte fagfelt, men som er svært relevante for mennesker som både har erfaring med seksuelle overgrep og rusrelaterte utfordringer.

Eksterne foredrag og deltakelser

Preventio deltok også på flere eksterne arrangementer og faglige arenaer gjennom året. Dette omfattet blant annet foredrag om TSB på fagkonferansen til Samarbeidsforum, deltakelse i podkasten **Best med gjest**, innlegg ved lansering av Cannabisreformen og deltakelse i RIO-debatten i Bodø.

I tillegg deltok Preventio på flere konferanser, seminarer og faglige møteplasser, blant annet Ruskonferansen i regi av KORUS Midt, rusrelaterte fag- og nettverksarrangementer, faglig påfyll om menneskerettigheter, fagdager om alkoholloven, A-larms 30-årsjubileum og Nasjonalt seminar for forskere på rusmiddelfeltet.

Denne typen deltakelse bidrar til faglig oppdatering, nettverksbygging og synlighet. Flere av de eksterne tiltakene var også arenaer der Preventio ble invitert til å bidra fagpolitisk, noe som viser at organisasjonens relevans har økt.

Oppsummering

Utadvendt virksomhet og møteplasser i 2025 viser bredden i Preventios arbeid. Organisasjonen har arrangert egne møteplasser, samarbeidet med medlemsorganisasjoner og deltatt på eksterne arenaer. Samlet har dette styrket Preventios synlighet og gitt nye muligheter for samarbeid, kunnskapsutvikling og medlemsinvolvering.

14

7. Prosjekt: Menn som stemmer 2025

I 2025 deltok Preventio i prosjektet Menn som stemmer 2025, i samarbeid med medlemsorganisasjonene Stiftelsen Rettferd og RIO. Prosjektet hadde sitt utspring i initiativ fra medlemsorganisasjon og ble utviklet som et felles demokratiltak i forbindelse med stortings- og sametingsvalget 2025.

For Preventio var prosjektet godt forankret i organisasjonens formål og paraplyrolle. Det handlet om demokratisk deltakelse, utenforskap, tillit og opplevelsen av å kunne påvirke egen livssituasjon. Dette er problemstillinger som i stor grad overlapper med erfaringer og målgrupper Preventios medlemsorganisasjoner arbeider med og for.

Prosjektet mottok støtte fra Valgdirektoratet og bestod av en nasjonal turné med fysiske arrangementer, sofasamtaler, digitale møteplasser, podkastproduksjon og innholdsproduksjon i sosiale medier. I rapporteringen til Valgdirektoratet beskrives formålet som å gjennomføre arrangementer om hvorfor man bør bruke stemmeretten sin og hvordan man gjør det. Prosjektet ble gjennomført i en rekke byer, blant annet Trondheim, Bodø, Tromsø, Alta, Bergen, Ålesund, Vadsø, Drammen, Stavanger, Tønsberg, Kolbotn og Gjøvik, i tillegg til arrangementer under Arendalsuka.

Ved tildelingen la Valgdirektoratet til grunn en streng prioritering mellom mange søkere og et betydelig større samlet søknadsbeløp enn tilgjengelige midler. Søknaden fra Stiftelsen Rettferd, RIO og Preventio ble innvilget 600 000 kroner av et omsøkt beløp på 800 000 kroner. At prosjektet ble prioritert i en ordning med stor konkurranse, og som den eneste innvilgede søknaden fra ideelle organisasjoner, vurderes som en tydelig anerkjennelse av prosjektets kvalitet, treffsikkerhet og forventede effekt.

Prosjektet omfattet også podkast og videocast, både som innspilte studiosamtaler og liveproduksjoner fra Arendalsuka. Blant annet ble prosjektet lansert gjennom en

hovedepisode/videocast, og det ble gjennomført livepodkast under Arendalsuka med sentrale valgforskere, valganalytikere og samfunnsstemmer. Slik ble de fysiske arrangementene forlenget digitalt, samtidig som prosjektet fikk et bredere nedslagsfelt enn oppmøtet på hvert enkelt arrangement alene skulle tilsi.

Gjennom prosjektet stilte Preventio og samarbeidspartnerne grunnleggende spørsmål om utenforskap, deltakelse og demokrati. Prosjektet ga anledning til å koble valgdemokrati til spørsmål om tillit, sosial deltakelse, representasjon, samfunnstilhørighet og opplevelsen av innflytelse over eget liv.

15

Valget av bidragsytere og samfunnsprofiler var en viktig del av prosjektets metode. Målet var å nå målgrupper som ikke nødvendigvis følger tradisjonelle politiske kanaler, og å bruke stemmer med høy troverdighet i ulike deler av målgruppen. Rapporteringen viser at prosjektet traff særlig godt i sosiale medier, og at bruk av profiler med gjennomslag i målgruppen var en sentral årsak til dette. Prosjektet oppnådde også omtale i tradisjonelle medier, både lokalt, regionalt og nasjonalt.

For Preventio hadde prosjektet flere viktige effekter. Det bidro til omdømmebygging overfor relevante målgrupper, styrket organisasjonens profil som samfunnsaktør og ga nye erfaringer med hvordan sivilsamfunn kan nå mennesker som ofte ikke treffes av ordinære politiske informasjonskampanjer. Prosjektet bidro også til nettverksbygging gjennom kontakt med lokale møteplasser, samfunnsprofiler, medier, organisasjoner og fagmiljøer.

Samlet viste Menn som stemmer 2025 hvordan Preventio kan bidra til medlemsinitierte prosjekter som kombinerer demokratiarbeid, kommunikasjon, nettverksbygging og samfunnsdeltakelse. Prosjektet styrket samarbeidet mellom medlemsorganisasjoner, åpnet nye kontaktflater og synliggjorde hvordan deltakelse, tillit og innflytelse henger tett sammen med Preventios bredere samfunnsmandat og visjon for samfunnet.

8. Kommunikasjon og kunnskapsbygging

Kommunikasjon og kunnskapsbygging har i 2025 vært en sentral del av Preventios arbeid med politisk påvirkning, medlemsoppfølging, fagutvikling og offentlig synlighet. Som paraplyorganisasjon skal Preventio formidle medlemsorganisasjonenes erfaringer, følge utviklingen i fag- og tjenestefeltet, og gjøre faglige og politiske spørsmål mer tilgjengelige.

Gjennom året publiserte Preventio nyhetssaker, høringsvar, innspill og artikler om sentrale politiske og faglige prosesser. Dette omfattet blant annet Forebyggings- og behandlingsreformen, FNs narkotikakommisjon, Eikaklinikken, generell bevæpning,

endringer i narkotikalovgivning, samtykkelovgivning, statsbudsjettet, Verdensdagen for psykisk helse, skadereduksjon og handlingsplan for selvmord. Publiseringene bidro til å dokumentere organisasjonens arbeid og koble løpende politiske prosesser til større spørsmål på rusfeltet.

Digital formidling og sosiale medier

Video og digital formidling var særlig viktig i 2025. Preventio publiserte 45 videoer gjennom året, inkludert stemningsrapporter fra FNs narkotikakommisjon i Wien, reportasjer fra Harm Reduction International-konferansen og studiereisen til Bogotá, podkast- og videocastproduksjoner, høringsdokumentasjon, promo for Rusreformdagen, reportasjer fra Arendalsuka, fagseminarer, RIO-debatten og jule- og nyttårshilsener.

Denne produksjonen gjorde Preventios arbeid mer tilgjengelig for personer som ikke selv kunne delta fysisk på arrangementer, høringer eller faglige møteplasser, og bidro til å forlenge levetiden til arrangementer og politiske innspill.

Preventio brukte også sosiale medier aktivt gjennom året, blant annet til kampanjer, markeringer, deling av hørings svar, arrangementer, videoer, politiske innspill og faglige perspektiver. Sosiale medier har vært et viktig verktøy for tilgjengelighet, mobilisering og synlighet.

Mediearbeid og offentlig synlighet

Preventio bidro i 2025 til offentlig debatt gjennom mediearbeid og eksterne publiseringer. Organisasjonen var blant annet synlig i saker om generell bevæpning og skadereduksjon, og deltok i podkast, intervju- og debattflater. Dette har styrket Preventios profil som en tydelig og faglig forankret aktør, og gjort organisasjonens perspektiver tilgjengelige for flere beslutningstakere, fagpersoner og samfunnsaktører.

Faglig utvikling og praksisnær kunnskap

Kunnskapsbygging har også skjedd gjennom hospiteringer, konferanser, fagseminarer, referansegrupper, medlemsmøter, internasjonale nettverk og samarbeid med offentlige fagmiljøer. Dette har styrket organisasjonens evne til å forstå rusfeltet fra bruker- og pårørendeperspektiv, tjenesteperspektiv, sivilsamfunns perspektiv og politisk perspektiv.

Preventio har gjennom året lagt vekt på kontakt med praksisfeltet. Hospitering hos URO i Tønsberg og besøk hos Rettssenteret ga innsikt i hvordan lavterskel, rettighetsorientert og brukerrettet arbeid foregår i praksis. Slike erfaringer styrker organisasjonens evne til å løfte presise og erfaringsnære perspektiver inn i høringer, dialogmøter og politiske prosesser.

Deltakelse i faglige arenaer og referansegrupper har også vært viktig, blant annet i arbeidet med nasjonalt program for rusforebyggende arbeid blant barn og unge. Dette ga Preventio mulighet til å bidra med perspektiver på forebygging, utenforskap, sosial ulikhet, tillit, stigmatisering og sivilsamfunnets rolle.

Oppsummering

Kommunikasjon og kunnskapsbygging har i 2025 styrket Preventios synlighet, dokumentasjonsevne og faglige grunnlag. Arbeidet har gjort politiske og faglige prosesser mer tilgjengelige, gitt organisasjonen større rekkevidde og styrket grunnlaget for videre politisk påvirkning, medlemsarbeid og organisasjonsutvikling.

17

9. Politiske gjennomslag, resultater og utfordringer

2025 var et år der Preventio opplevde økt gjennomslag, styrket relevans og tydeligere posisjonering på rusfeltet. Organisasjonen ble i større grad invitert inn i samarbeid, politiske prosesser og faglige arenaer, og opplevde økt interesse fra medlemsorganisasjoner, offentlige aktører, fagmiljøer og sivilsamfunn. Dette viser at Preventios rolle som paraplyorganisasjon er blitt tydeligere og mer anerkjent.

Et viktig resultat var at Preventio videreutviklet sin rolle som faglig forankret premissleverandør. Gjennom årets samlede arbeid har organisasjonen bidratt til å løfte spørsmål om rettssikkerhet, skadereduksjon, stigma, lavterskeltilbud, behandling, forebygging, sosial ulikhet og sivilsamfunnets rammevilkår. Dette har styrket organisasjonens synlighet og gitt flere kontaktflater mot beslutningstakere, fagmiljøer og samarbeidspartnere.

Styrket paraplyrolle, samarbeid, omdømme og resultater

Preventios paraplyrolle ble mer praktisk forankret i 2025. Flere sentrale tiltak sprang ut av medlemsorganisasjonenes initiativ, innspill og behov, og organisasjonen gikk fra 17 til 19 medlemsorganisasjoner i løpet av året. Dette er indikatorer på styrket relevans, tillit og medlemsforankring.

I 2025 ble samarbeidet med offentlige fagmiljøer og eksterne aktører tettere og mer synlig. Sammen med høy aktivitet, tydelig kommunikasjon og deltakelse i sentrale prosesser har dette styrket Preventios omdømme og faglige legitimitet.

Muligheten til å søke om treårig tilskudd var en viktig utvikling i 2025. Dette bygger videre på arbeidet for mer forutsigbare rammer for paraplyorganisasjoner og sivilsamfunnsaktører på rusfeltet. For Preventio er flerårige rammer avgjørende for stabilitet, planlegging, medlemsarbeid og langsiktig organisasjonsbygging.

Det internasjonale arbeidet ga også viktige resultater. Deltakelsen på CND, studiereisen til Colombia og Harm Reduction International-konferansen ga nye nettverk, ny kunnskap og større innsikt i globale utviklingstrekk på rusfeltet. Erfaringene fra Colombia bidro også til utviklingen av Preventios resolusjon om ruspolitikk som samfunnsstrategi.

Utfordringer i 2025

Selv om 2025 var et år med økt synlighet og styrket posisjon, har året også vært preget av utfordringer. Preventio har fortsatt begrensede administrative og økonomiske ressurser sett opp mot aktivitetsnivået. Dette stiller store krav til prioritering, koordinering og arbeidsbelastning i administrasjonen, styret og organisasjonen som helhet.

Det politiske landskapet på rusfeltet er fortsatt krevende. Flere prosesser i 2025 viste at kontroll, straff og justispolitiske virkemidler fortsatt har en sterk plass i norsk ruspolitisk debatt. Dette gjør det nødvendig for Preventio å fortsette arbeidet for løsninger som bygger på kunnskap, verdighet, menneskerettigheter, helse, sosialfaglig forståelse og ikke-stigmatiserende tilnærminger.

Rusfeltet er også preget av pressede tjenester, svake lavterskeltilbud mange steder, uforutsigbare rammevilkår for sivilsamfunnsaktører og store forskjeller i tilgang til hjelp. Mange medlemsorganisasjoner står i krevende økonomiske og organisatoriske situasjoner, samtidig som behovene i målgruppene er store. Dette gjør paraplyrollen særlig viktig, men også ressurskrevende.

Samlet vurdering

Samlet sett viser 2025 en organisasjon som har styrket sin posisjon, sitt omdømme og sin gjennomføringsevne. Preventio har blitt mer synlig, mer etterspurt og bedre forankret både blant medlemsorganisasjoner og eksterne aktører.

Samtidig viser året at behovet for Preventio fortsatt er stort. Resultatene i 2025 gir et godt grunnlag for videre arbeid, men også et tydelig ansvar for å videreutvikle organisasjonen i årene som kommer.

10. Regnskap og ressursbruk

Regnskapet for 2025 viser en organisasjon med høyt aktivitetsnivå, men også med krevende økonomiske rammevilkår. Driftsrammene har vært begrensede sett opp mot organisasjonens oppgaver, aktivitetsnivå og nasjonale paraplyrolle.

Revisors beretning for 2025 foreligger uten merknader. Dette gir landsmøtet et ryddig grunnlag for behandling av regnskapet og viser at regnskapet er ført og fremlagt i tråd

Preventio

med gjeldende krav. Regnskapet for 2024 ble også godkjent, og Preventio har i 2025 videreført arbeidet med økonomistyring, internkontroll og ansvarlig ressursbruk.

En sentral økonomisk utfordring i 2025 var helsemyndighetenes driftsvedtak for året. Vedtaket medførte et beregnet tap på om lag 250 000 kroner i egenkapital. Saken ble påklaget, men Helse- og omsorgsdepartementet opprettholdt vedtaket i endelig klagebehandling sommeren 2025. Styret og administrasjonen vurderte videre rettslig oppfølging av vedtaket, men besluttet ikke å gå videre med saken. Nedjusteringen av innvilget driftstilskudd skapte behov for umiddelbare justeringer i planlagte aktiviteter og i driften generelt.

19

Som følge av dette har styret og administrasjonen tilpasset ressursbruken til de faktiske økonomiske rammene. Det har vært nødvendig å gjøre prioriteringer i aktivitet, drift og gjennomføring, samtidig som organisasjonen har forsøkt å opprettholde medlemsrettet arbeid, politisk påvirkning og sentrale forpliktelser. Dette har stilt store krav til økonomisk kontroll, fleksibilitet og løpende vurderinger gjennom året.

Til tross for disse utfordringene har Preventio gjennomført et omfattende arbeid i 2025. Regnskapet må derfor vurderes i lys av både aktivitetsnivået og de økonomiske begrensningene organisasjonen har arbeidet innenfor. Styrets vurdering er at ressursene i 2025 er brukt målrettet og i tråd med organisasjonens formål.

Samtidig viser året at Preventios økonomiske handlingsrom fortsatt er sårbart. For en paraplyorganisasjon med nasjonale oppgaver, økende medlemsmasse og høy etterspørsel etter deltakelse i politiske og faglige prosesser, er forutsigbare og tilstrekkelige driftsrammer avgjørende.

Muligheten til å søke om treårig tilskudd representerer derfor en viktig utvikling, og kan styrke organisasjonens evne til langsiktig planlegging, ressursutnyttelse og stabil organisasjonsbygging.

Samlet sett viser regnskapet og ressursbruken i 2025 en organisasjon som har levert høy aktivitet under krevende økonomiske forutsetninger. Styret legger regnskapet frem for landsmøtet til behandling og anbefaler at regnskapet godkjennes.

11. Avslutning – veien videre

2025 har vært et år preget av høy aktivitet, styrket samarbeid og tydeligere posisjonering. Preventio har videreutviklet sin rolle som paraplyorganisasjon og deltatt aktivt i både nasjonale og internasjonale prosesser.

Året har vist at Preventio fyller en viktig funksjon på rusfeltet. Organisasjonen samler medlemsorganisasjoner, løfter erfaringer fra feltet, bidrar til politisk påvirkning, utvikler faglige møteplasser og arbeider for mer kunnskapsbaserte, inkluderende og ikke-stigmatiserende løsninger.

Ved inngangen til 2026 står Preventio sterkere enn året før. Arbeidet med strategi, medlemsforankring, fagutvikling, internasjonale relasjoner og mer forutsigbare økonomiske rammer gir et bedre grunnlag for videre organisasjonsbygging. Samtidig vil det videre arbeidet kreve tydelige prioriteringer, faglig tyngde, politisk mot og tett samarbeid med medlemsorganisasjonene.

Preventio vil rette en stor takk til medlemsorganisasjonene, styret, samarbeidspartnere, offentlige fagmiljøer, frivillige, praksisstudenter og alle som har bidratt til arbeidet gjennom året. Vi vil også takke myndighetene for økonomisk støtte, dialog og involvering i relevante faglige og politiske prosesser. Innsatsen, tilliten og samarbeidet har gjort det mulig å gjennomføre et omfattende arbeid under krevende rammevilkår.

Arbeidet videre handler om å bygge videre på denne posisjonen, styrke fellesskapet i paraplyen og fortsette å bidra til et rusfelt som møter mennesker med verdighet, kunnskap og respekt.